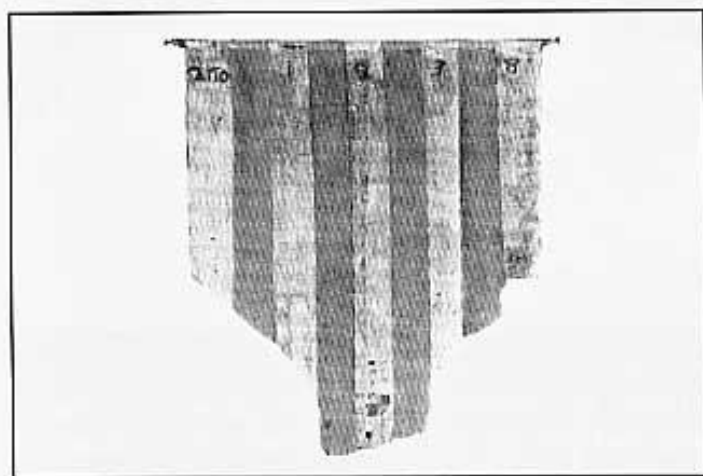

Al voltant del 9 d'octubre, parlem de Jaume I

Acabem de celebrar la festa del 9 d'octubre. Tots sabem que és el dia de la Comunitat Valenciana, i també sabem que aquest dia commemorarem l'entrada a València del rei Jaume I, la qual va tenir lloc el 9 d'octubre de 1238.

Aprofitant, doncs l'ocasió parlarem de Jaume I, el Conquistador, a qui tots identifiquem com el rei valencià per excel·lència, perquè fou l'autor material de la reconquesta valenciana, començada a Morella i Ares, de les quals va prendre possessió l'1 de novembre de 1232 (hi ha a Ares un monument commemoratiu d'aquest fet), i completada al llarg de la seua vida, fins quasi el dia mateix de la seua mort, el 27 de juliol de 1276.

Tanmateix, allò que pretenem fer amb aquest article és contar aquells fets de la vida del rei Conquistador que son menys coneguts o, fins i tot, desconeguts pera moltes persones. Per exemple, una curiositat: si la majoria de valencians reconeixen Jaume I com al nostre rei, hauríem de reconèixer com a bandera nostra L'estendard barrat (i sense franja blava) que es va desplegar damunt la ciutat de València després de ser conquistada.

Estendard barrat que es va desplegar sobre la torre del Temple o de Ali Bufat de València com a senyal de la rendició de la ciutat. Es conserva al Arxiva Municipal de València.

Potser la major curiositat sobre el rei Conquistador es troba en el seu naixement, i sobretot en la manera en que fou engendrat; perquè podem assegurar que,

si Jaume I va venir al món, fou tan sols per engany; encara que el rei ho amague en la seua Crònica, queda suficientment explicat pel cronista català Ramon Muntaner, el qual ens diu que era conegut de tothom que el matrimoni entre Pere II i Maria de Montpeller (pares del rei Jaume) fou, des del seu inici, un fracàs complet. Se sap que, tres anys després de casar-se i amb una filla, la comtesa Maria havia demanat al papa Inocenci III que anul·lés el seu matrimoni, i que fins i tot al rei Pere li semblava bé la idea, perquè pensava casar-se de nou amb Maria de Monferrato, hereva del regne de Jerusalem.

Tanmateix, entre els súbdits de Pere II hi havia certa pressa per comptar amb un hereu, i per aquest motiu es va tramatar una conjuració, en la qual intervingueren les més altes personalitats de Montpeller. El rei es trobava a Montpeller passant una temporada, bé que ignorant la seva esposa Maria. Per aquells dies, el rei es va encapritxar d'una jove de la ciutat cosa que pasava sovint), i va demanar que li facilitaren l'accés a les seues estances. I així ho va fer, però -com que l'estança era totalment a les fosques- la que va esperar el rei al llit fou la seua pròpia esposa Maria. A punta d'alba, dames, donzelles, notaris, abats y representants del bisbe van entrar amb llums i ciris a l'estança i descobriren al rei la indentitat de la dama amb qui havia passat la nit: la seua pròpia esposa Maria. El rei es va enfurir i va marxar de la ciutat, però als nou mesos va nàixer Jaume I, el 18 de febrer de 1208, a la ciutat de Montpeller.

Sembla que Pere II sempre menyspreà el seu fill, i no el va conèixer fins als dos anys, quan va anar a emportar-se'l de Montpeller per lliurar-lo com a ostatge a Simó de Montfort, en un intent d'evitar la guerra contra els heretges càtars. Amb tot i això, el rei Pere la va pagar cara, perquè va morir a Muret el 1213, a les mans precisament de Simó de